

Yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi

Meðfylgjandi er yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi ásamt leiðbeiningum þegar fyrir liggur saga um ófullkomnar fyrri bólusetningar.

Almennar bólusetningar skv. þessu yfirliti hafa verið í gildi frá 1.1.2000 með síðari tíma breytingum vegna tilkomu nýrra bólusetninga, síðast í janúar 2020.

Almennar bólusetningar barna á Íslandi

Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur ▶ Bóluefni ▼	3 mán.	5 mán.	6 mán.	8 mán.	12 mán.	18 mán.	4 ára	12 ára	14 ára
Barnaveiki (D/d), Stífkrampi (T), Kikhósti (aP)	1-DTaP ¹	2-DTaP ¹			3-DTaP ¹		4-dTaP ²		5-dTaP ³
<i>Hemofílus influenzae b</i>	1-Hib ¹	2-Hib ¹			3-Hib ¹				
Mænusótt	1-IPV ¹	2-IPV ¹			3-IPV ¹				4-IPV ⁴
Pneumókokkar	1-PCV ⁵	2-PCV ⁵			3-PCV ⁵				
Meningókokkar C			1-MCC ⁶	2-MCC ⁶					
Hlaupabóla					1-VZV ⁷	2-VZV ⁷			
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar						1-MMR ⁸		2-MMR ⁸	
HPV								HPV ⁹	

1. Gefið í einni sprautu í samsettu 5-gildu bóluefni. Hib þarf yfirleitt ekki að gefa börnum 5 ára og eldri.
2. Gefið í einni sprautu. Ath. inniheldur minna magn mótefnavaka gegn barnaveiki (d), stífkrampa (T) og kikhósta (P).
3. Gefið í einni sprautu (með 4-IPV). Endurbólusetning á 10 ára fresti með dT eða dTaP ef hætta er á smiti.
4. Gefið í einni sprautu með 5-dTaP. Endurbólusetning á 10 ára fresti ef hætta er á smiti.
5. Gefnar eru 3 sprautur fyrir eins árs aldur. Tvær sprautur 1–2 ára með minnst mánaðar millibili en eldri börn fá eina sprautu.
6. Börn allt að 12 mánaða þurfa tvær sprautur með minnst mánaðar millibili. Ein sprauta nægir hjá 12 mán. og eldri.
7. Börn fædd 1.1.2019 eða síðar sem ekki hafa fengið hlaupabólu. Allur aldur þarf tvær sprautur með minnst mánaðar millibili.
8. Gefið í einni sprautu. Einstaklingar 12 ára og eldri þurfa einungis eina sprautu. Ekki gefið börnum yngri en 12 mánaða.
9. Eingöngu fyrir stúlkur: Tvær sprautur, með a.m.k. 6 mánaða millibili.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið í fyrsta dálki hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Farið síðan yfir til hægri í næsta opna dálk eftir lit. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: 6 mánaða til og með 4 ára

Skammtar sem gefa á og stysti tími frá fyrri skammti

Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur
Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti	DTaP¹	DTaP¹: eftir 4 vikur	DTaP¹: eftir 6 mán.	DTaP²: eftir 6 mán.
Mænusótt	IPV¹	IPV¹: eftir 4 vikur	IPV¹: eftir 6 mán.	
Hemofilus influenzae b	Hib¹	Hib^{1,3}: eftir 4 vikur	Hib^{1,3}: eftir 6 mán.	
Pneumókokkar	PCV⁴	PCV⁴: eftir 4 vikur	PCV⁴: eftir 6 mán.	
Meningókokkar C	MCC⁵	MCC⁵: eftir 4 vikur		
Hlaupabóla	VZV⁶	VZV⁶: eftir 4 vikur		
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR⁷			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn			
	Einn			
	Tveir			
	Þrír			

- Má gefa samsett 5-gilt bóluefni 4 ára og yngri. DTap, IPV og Hib má gefa í aðskildum sprautum. Hib þarf ekki að gefa 5 ára og eldri.
- DTaP gefið að 5 ára aldri, eftir það dTap.
- Lágmark þrír skammtar ef bólusetning hefst fyrir 12 mán aldur; tveir skammtar með 8 vikna lágmarks millibili ef bólusetning hefst á 12–14 mán aldr; einn skammtur dugur ef bólusetning hefst eftir 15 mán.
- Þrír skammtar gefnir börnum yngri en 12 mán; tveir skammtar 1–2 ára og einn eftir 2 ára.
- Tveir skammtar með minnst 1 mánaðar millibili gefnir börnum frá 6 mán. til og með 11 mán. Börn 12 mán. til og með 18 ára þurfa einn skammt
- Fædd 2019 og síðar: Fyrsti skammtur gefinn við 12 mán., síðari við 18 mán.
- Fyrsti skammtur gefinn við 18 mán. aldur.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið í fyrsta dálki hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Farið síðan yfir til hægri í næsta opna dálk eftir lit. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: 5 ára til og með 17 ára		Skammtar sem gefa á og <u>stysti</u> tími frá fyrri skammti			
Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur	
Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti	dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hættu er á smiti	
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hættu er á smiti	
Meningókokkar C	MCC				
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ²	MMR ²			
HPV	HPV ³	HPV ³			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn				
	Einn				
	Tveir				
	Þrír				

1. Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (DTaP-IPV).
2. Annar skammtur (endurbólusetning) gefinn 12 ára börnum. Einstaklingar 12 ára og eldri sem ekki hafa verið bólusettir áður þurfa einungis eina sprautu.
3. Gefið 12 ára stúlkum. Tvær sprautur með a.m.k. 6 mánaða millibili. Til að fá mesta vörn þarf að gefa báðar sprauturnar innan árs.

Bólusetningar barna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	0–6 mán.	6–12 mán.	12–24 mán.	2–17 ára
Lifrabólga B		HBV ¹			
Inflúensa			IIV ²		
Hlaupabóla				VZV ³	
Pneumókokkar				PCV ⁴	
					PPSV ⁴
Lifrabólga A				HAV ⁵	

1. Nýfædd börn mæðra með smitandi lifrabólgu B skal bólusetja og gefa mótefni gegn lifrabólgu B innan 12 klst. frá fæðingu, endurbólusetja eftir 1 mánuð og aftur eftir 6 mánuði. Einnig skal bólusetja börn sem þurfa tíðar blóðgjafir, þurfa blóðskilun og börn sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit. Þau börn þurfa einnig þrjár sprautur (eftir 1 mán. og 6 mán. frá fyrstu sprautu).
2. Ef barn yngra en 9 ára hefur ekki fengið inflúensubólusetningu áður, er mælt með 2 sprautum með minnst 1 mánaðar millibili fyrsta árið sem inflúensubólusetning er gefin.
3. Gefið einstaklingum 12 mánaða og eldri. Mælt er með tveimur sprautum með minnst mánaðar millibili.
4. Mælt með próteintengdum bóluefnum hjá börnum (PCV10 eða PCV13 til 5 ára, eftir það aðeins PCV13), en börn með ákveðna áhættuþætti þurfa líka PPSV eftir 2ja ára aldur.
5. Má gefa börnum eldri en eins árs. Endurbólusetning er gefin 6–12 mánuðum eftir frumbólusetningu.

Bólusetningar fullorðinna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið í fyrsta dálki hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Farið síðan yfir til hægri í næsta opna dálk eftir lit. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: ≥18 ára		Skammtar sem gefa á og <u>stysti</u> tími frá fyrri skammti			
Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur	
Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti	dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hætta er á smiti	
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hætta er á smiti	
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ²	MMR ²			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn				
	Einn				
	Tveir				
	Þrír				

1. Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (dTaP-IPV).
2. Einstaklingar 12 ára og eldri sem ekki hafa verið bólusettir áður þurfa einungis eina sprautu, nema séu í sérstakri áhættu, s.s. heilbrigðisstarfsmenn.

Bólusetningar fullorðinna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	18-45 ára	45-60 ára	60 ára og eldri
Inflúensa			IIV ¹	
Barnaveiki, stífkrampi, kikhósti			dTaP ²	
Pneumókokkar - prótíntengt			PCV ³	
Pneumókokkar - fjölsykrubóluefni			PPSV ⁴	
Mænusótt			IPV ⁵	
Lifrabólga A			HAV ⁶	
Lifrabólga B			HBV ⁷	
Papillomaveirur		HPV2/HPV9 ⁸		
Mislingar		MMR ⁹		
Rauðir hundar		MMR ¹⁰		

- Allar barnshafandi konur. Heilbrigðisstarfsmenn sem annast sjúklinga. Einstaklingar með langvinna hjarta-, lungna-, nýrna- eða lifrarsjúkdóma, sykursýki, illkynja eða aðra ónæmisbælandi sjúkdóma. Allir sem náð hafa 60 ára aldri.
- Barnshafandi konur (kikhósti) á síðasta þriðjungi hveftrar meðgöngu. Aðrir á 10 ára fresti vegna ferðalaga (barnaveiki og stífkrampi) eða vegna mengaðra sára (stífkrampi).
- Mælt með próteintengdum bóluefnum hjá fullorðnum með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem ná hafa 60 ára aldri. Yngra fólk með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, auk PCV [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem hyggja á ferðalög þar sem sjúkdómurinn er landlægur eða faraldrar enn tíðir, á 10 ára fresti. Gefið með eða án dTaP.
- Samkynhneigðir karlar. Allir sem hyggja á ferðalög til landa þar sem sjúkdómurinn er landlægur. Sprautuefnafíklar.
- Heilbrigðisstarfsmenn sem vinna með blóð og blóðhluta. Einstaklingar sem þurfa tíðar blóðgjafir eða þurfa blóðskilun. Samkynhneigðir karlar, einstaklingar sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit og sprautuefnafíklar.
- Skv. ráðleggingum læknis. Íhuga t.d. hjá HIV-jákvæðum 45 ára og yngri, samkynhneigðum körlum 27 ára og yngri. Sjá einnig [leiðbeiningar](#).
- Allir, sérstaklega heilbrigðisstarfsmenn, sem fæddir eru eftir **1970** og ekki hafa sögu um mislinga eða mislingabólusetningu.
- Konur á barneignaraldri sem ekki eru ónæmar fyrir rauðum hundum, [sjá leiðbeiningar um mæðravernd](#).